

Hasított dorongtűzifa termelése

Az Erdészeti Lapok idei februári füzetében Lippóczy Béla a dorongméretű tűzifaválasztéknak a termelésnél való széthasítását ajánlja, mert hogy így súlyosabb, egészségesebb és jobb tűzifát nyerünk.

Gyakornoki éveim egy részét a pozsonymegyei borostyánkő—somfai uradalomban, néhai Hoffmann Antal vezetése alatt, töltöttem. Az uradalom akkor (1893 körül) egyike volt hazánk legbelterjesebb erdőgazdaságainak, aminek jellegzésére talán elég lesz annak megemlítése, hogy az erdőségből mintegy 9.500 kat. hold be volt kerítve három méter magas sodronykerítéssel gím- és dámszarvas vadaskertnek, amelyben (de azon kívül is) tarvágásos és fokozatos felújító vágásos olyan részletekbemenő gazdálkodás folyt, hogy úgy 5—6 kat. holdnál nagyobb vágásterület közvetlenül egymás mellé sohasem került. A vadaskertben a vadkárosítás ellen minden újulat (fiatalos) mindaddig be volt kerítve sodronykerítéssel, míg a vad szája alól ki nem nőtt.

A fatermelés a legszélsőségesebb választékolással történt. Az uradalomnak volt saját gőzfűrésze, községi faraktárai és Bécsben fakereskedése és mindez kizáróan házi kezelésben.

A tűzifának való 8—12 cm vastag faanyagból az egyenesebb és szebb részekből termeltünk hasított dorongot, a görbe és göcsös részek pedig megmaradtak gömbölyű dorongnak. A termelési költségben nem volt különbség, minthogy az ottani állandó favágókkal — az egyszerűbb elszámolás kedvéért — mindenféle tömörfa (hét cm-nél vastagabb) választékra egyenlő bérre történt akkoriban a megegyezés.

Az értékesítés, Pozsony és Bécs közelségében, gondot nem okozott; a hasított dorongot azonban, különösen a pozsonyi fakereskedők nagyon szerették s elsősorban mindig azt igyekeztek megvenni. A minősége ennek kifogástalan, kitűnő volt. Jobban kiszáradt, mint a vastagabb méretű hasáb s különösen a fokozatos felújító és gyérítő vágásokban mutatkozott a dorongnál a széthasítás kiváló hatása, amihez nem szükséges magyarázat.

Az erdőben való értékesítésnél, otlétemkor, a bükk vegyes hasáb ürméterének ára 2.60 frt, a hasított dorongé 2.— frt, a

gömbölyű dorongé pedig 1.70 frt volt. Mutakozott tehát 30 kr = 60 fillér tiszta haszon a hasított dorong javára.

A gömbölyű dorong a helyi fogyasztásnál nem is juthatott tovább, a hasított azonban Pozsonyba, Bécsbe is eljutott úgy, mint a hasáb. Utóbbi helyen az űrméterenkénti árak a következők voltak: Bükkből: I. oszt. hasáb 6.— frt, II. oszt. hasáb 4.75 frt, hasított dorong 4.13 frt. Gyertyánból: I. oszt. hasáb 6.50 frt, II. oszt. hasáb 5.13 frt, hasított dorong 4.50 frt.

Amint a rövidesen előadottakból talán eléggé látható, *nagyban is érdemes volt hasított dorongot termelni.*

Ezt a tapasztalatomat továbbvittem aztán mindenüvé, ahol később szolgáltam s ahol helyénvaló volt — mint a diósgyőri uradalomban is — emlegettem is a szaktársaknak s amint az ilyesmi lenni szokott: hol fogékony, hol nem ilyen talajra hull a mag. Lippóczy Béla nagyon helyesen cselekedte, hogy felszínre hozta ezt a dolgot, mert most nagyon is időszerű; legfeljebb az a hiba, hogy már az idején túl termelésen vagyunk.

Béky Albert.

A mezőgazdasági köztes műveléssel kapcsolatos felújításról

írta: Hrobáts József m. kir. erdőmérnök.

A háborúelőtti időkben a szakirodalom érthetően nem sokat foglalkozott ezzel a kérdéssel, mert az állami és nagyobb kiterjedésű magánerdőbirtokok túlnyomóan nagy része olyan vidékeken terült el, ahol a felújításnak ezt a módját az ottani terepviszonyok miatt alkalmazni nem is lehetett. Miután pedig a magyar erdészeti irodalom kiváló reprezentánsai gyakorlati és kísérleti tapasztalataikat leginkább hegyvidéki erdőkben szereztek és működésük idejének nagy részét is ott töltötték, inkább a Nagy-Magyarország erdőségeinek zömét képező hegyvidéki erdők felújítási problémáival foglalkoztak behatóan.

Az ország megcsonkításával hegyvidéki erdeink legnagyobb részét, sajnos, elvesztettük, úgyhogy sík- és dombvidéki erdeink területe — melyek a mezőgazdasági művelésre alkalmasak — a